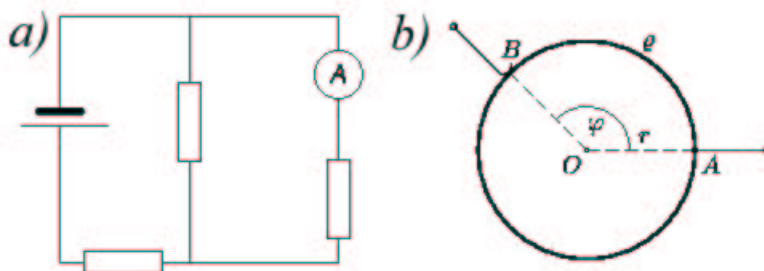

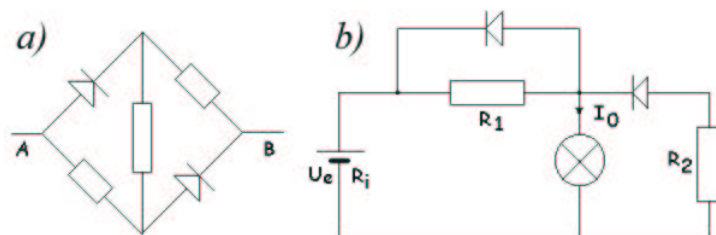
11. cvičení

1. Jaký proud protéká ampérmetrem na obr. 1a, když napětí ideální baterie je 5 V a všechny odpory mají velikost $R_1 = 2 \Omega$.
2. Odporový drát konstantního průřezu vyrobený z materiálu o rezistivitě ρ je stočen do kružnice o poloměru r se středem v bodě O . Jeden vývod je připojen pevně v bodě A , druhý je spojen s kartáčkem B , který se může otáčet pod různým úhlem φ vzhledem k polopřímce OA (obr. 1b).
  - a) Určete závislost elektrického odporu R mezi body A a B na úhlu φ .
  - b) Určete úhel φ_m , při kterém je tento odpor největší a určete obecně také hodnotu maximálního odporu.

Obrázek 1:

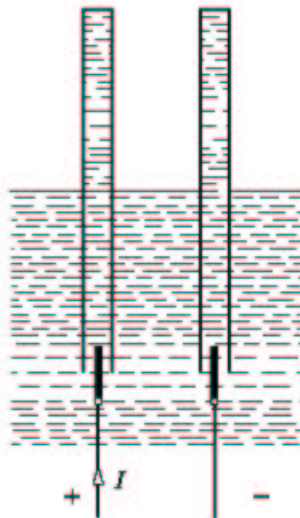
3. Obvod na obr. 2a je tvořen stejnými odpory o velikosti $R = 1 \text{ k}\Omega$ a ideálními diodami.
  - a) Určete celkový odpor, je-li bod A připojený ke kladnému pólu zdroje.
  - b) Určete celkový odpor, je-li bod A připojený k zápornému pólu zdroje.

Obrázek 2:

4. V obvodu na obr. 2b určete proudy, které procházejí odpory R_1 a R_2 . Jaké je elektromotorické napětí zdroje U_e ? $R_i = 1,4 \Omega$, napětí na žárovce $U_0 = 3,5 \text{ V}$ a proud žárovkou $I_0 = 0,2 \text{ A}$.
5. Dvě svislé válcové trubice délky L s vnitřním průřezem o obsahu S jsou na horním konci uzavřeny a ponořeny polovinou své délky do vody okyselené malým

množstvím kyseliny sírové. Na začátku jsou trubice zcela zaplněny vodou (obr. 3). V otevřených koncích trubic jsou umístěny elektrody připojené ke zdroji stejno-

Obrázek 3:

směrného napětí. Po zapnutí zdroje udržujeme v obvodu konstantní proud I . V důsledku elektrolýzy okyselené vody se v jedné z trubic uvolňuje kyslík a ve druhé vodík. Plyny postupně vytlačují vodu z trubic. Určete dobu τ , za kterou se trubice zcela naplní vodíkem. Předpokládáme, že teplota t celé soustavy je stálá. Řešte obecně a pro hodnoty: $t = 20^\circ\text{C}$, $L = 2,0\text{ m}$, $S = 20\text{ cm}^2$, $I = 0,50\text{ A}$. Atmosférický tlak má hodnotu $p_a = 101\text{ kPa}$, hustota roztoku je $\rho = 1005\text{ kg/m}^3$.